

El risc d'incendi forestal al meu municipi

RECOMANACIONS I ELEMENTS CLAU
destinats als serveis tècnics municipals

■ ELS INCENDIS FORESTALS EN POQUES PARAULES.....	P. 3
■ EL RISC D'INCENDI FORESTAL AL MEU MUNICIPI	P. 6
■ CONÈIXER LES MESURES REGLAMENTÀRIES.....	P. 10
■ PROTECCIÓ DEL BOSC O PROTECCIÓ DELS HABITATGES?...	P. 11
■ REDUIR LA VULNERABILITAT DE LES ZONES HABITADES DEL TERME MUNICIPAL.....	P. 13
■ LA IMPORTÀNCIA DE DESBROSSAR LA VEGETACIÓ AL VOLTANT DE LA VIVENDA	P. 16
■ ACCIONS MUNICIPALS DE SENSIBILITZACIÓ I D'INFORMACIÓ PREVENTIVA	P. 18

ELS INCENDIS FORESTALS EN POQUES PARAULES

3 FASES D'INTERVENCIÓ

Al bosc mediterrani, els incendis forestals són una pertorbació natural que actualment, segons les condicions meteorològiques i la intensitat del foc, poden resultar incontrolables pels serveis d'emergència.

Cada any, milers d'hectàrees de bosc són afectades per incendis, que alhora poden es convertir en cendres, podent destruir habitatges i posant en perill vides humanes.

Un incendi forestal és un fenomen complex que es caracteritza per les condicions ambientals locals (topografia, vegetació i meteorologia), les quals canvien constantment, modificant a la

vegada el comportament del foc. Tot i els esforços en matèria de prevenció i lluita contra incendis forestals, determinades situacions meteorològiques es converteixen en grans incendis forestals que requereixen de la intervenció de molts mitjans d'emergència per protegir els punts sensibles i evacuar les persones.

Els serveis tècnics municipals poden intervenir i informar a la població durnat les tres fases diferenciades de l'emergència

ABANS→ DURANT→ DESPRÉS

FASE
1

PREVENCIÓ

FASE
2

GESTIÓ DE LA CRISIS

FASE
3

GESTIÓ
POST-INCENDI

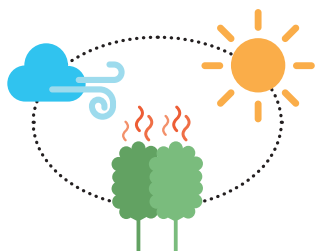

PER QUÈ EL BOSC MEDITERRANI ÉS ESPECIALMENT PROPENS ALS INCENDIS FORESTALS?

Els boscos mediterranis estan adaptats a les condicions climàtiques de la regió mediterrània, caracteritzada per freqüents períodes de fortes sequeres que condueixen a la vegetació a patir estrès hídric.

La presència de combustibles (vegetació) secs als boscos i la calor de l'estiu, juntament amb dies de vent, són els principals factors que influeixen en la propagació del foc.

En aquestes condicions, la més mínima espurna pot provocar l'inici d'un incendi que derivi en un gran incendi forestal.

QUINES SÓN LES CAUSES DELS INCENDIS FORESTALS?

La principal causa natural que provoca l'origen dels incendis forestals són els llamps. No obstant la majoria de causes d'ignició estan relacionades amb l'acció humana i les seves activitats.

X%
ACCIDENTAL

X%
NEGLIGÈNCIA

X%
NATURAL
(LLAMPECS)

X%
REPRODUCCIONS

X%
INTENCIONATS

Inserti aquí els valors corresponents en %

VOCABULARI A TENIR EN COMPTE

El "**risc**" representa un fenomen natural amb una probabilitat i una intensitat donada.

El que està exposat a aquest risc són béns, persones i forests.

L'**autoprotecció** està definida pel grau de mesures preventives i de protecció implementades per la defensa contra els incendis.

La **vulnerabilitat** expressa el grau d'exposició dels elements als impactes del fenomen, en funció del grau d'autoprotecció que presentin per a minimitzar els danys i pèrdues.

PERILL x VULNERABILITAT = RISC

QUINES SÓN LES AMENACES PER AL BOSC?

El foc forma part del cicle de vida de molts boscos mediterranis, però el fenomen creixent dels incendis forestals (amb el canvi climàtic i l'alta recurrència dels grans incendis forestals) podria canviar significativament el paisatge i causar una pèrdua de la capacitat de regeneració de la coberta forestal.

I PER ALS HUMANS?

A partir d'un cert nivell d'intensitat i velocitat de propagació, l'incendi forestal representa un perill real per a la població. Senderistes, residents, conductors poden veure's atrapats per un incendi forestal.

Cada emergència és diferent, pel que és necessari conèixer algunes regles per anticipar-nos i fer-hi front.

COM REDUIR EL RISC A LES ZONES HABITADES DEL MEU MUNICIPI?

Evitar l'inici d'un incendi. És una estratègia fonamental per a reduir el nombre d'aquests, mitjançant la informació i sensibilització de la població sobre el perill que comporta la realització de certes activitats que puguin generar l'origen d'un incendi i/o de les conductes inapropiades al respecte (llençar burilles, tirar petards a les proximitats d'un bosc, etc). Aquestes mesures ajudaran a reduir però no a suprimir completament els incendis, ja que tant les causes naturals com les accidentals seguiran presents al territori.

Autoprotegir-se contra els incendis forestals a les zones poblades per limitar els danys i per garantir que els serveis d'emergència puguin concentrar l'extinció als boscos. Els esforços van dirigits a millorar la protecció de l'habitatge i dels espais del seu voltant, així com els accessos i infraestructures de suport a l'extinció (xarxa d'hidrants, senyalització viària, etc.).

Fomentar i garantir l'existència d'una cultura del risc, mitjançant la presa de consciència social dels perills, responsabilitats i drets davant del risc d'incendi forestal a la regió mediterrània.

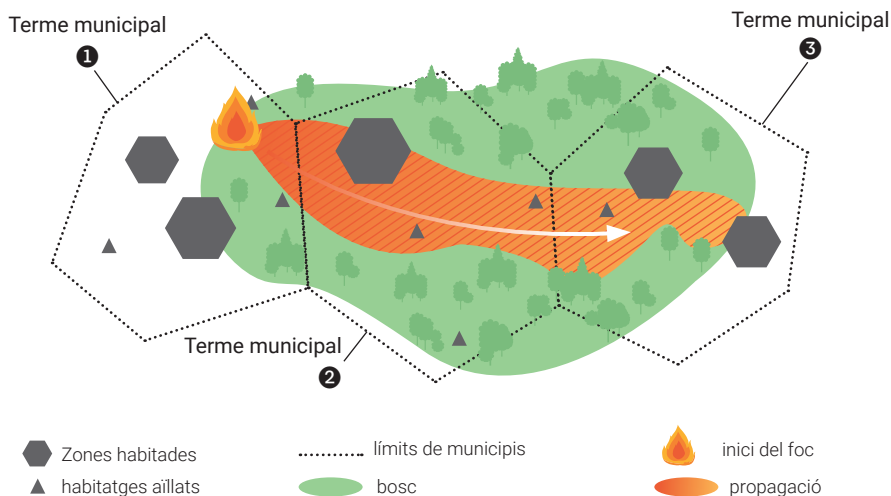
EL RISC D'INCENDI AL MEU MUNICIPI

Inclogui una breu introducció sobre les principals àrees sotmeses al risc d'incendi dins el seu àmbit geogràfic.

ENTENDRE EL FENOMEN PER ANTICIPAR-S'HI!

Els incendis forestals no es regeixen per límits administratius ni per fronteres, el risc d'incendis s'ha de definir en funció de la situació física del municipi en una zona de risc donat.

Una "zona de risc" és una entitat geogràfica homogènia subjecta al mateix fenomen natural. Aquesta escala de referència és fonamental, ja que permet l'estudi dels fenòmens en la seva totalitat i en la seva realitat física, evitant al mateix temps els límits administratius.

És important situar el territori municipal en relació a la zona de risc.

PER AJUDAR-VOS:

En funció del nivell d'exposició al risc d'incendi forestals del municipi, hi ha diversos documents informatius que poden ajudar els serveis tècnics municipals a entendre aquest fenomen.

ANÀLISIS SUPRAMUNICIPAL

Redacti dues frases sintètiques per a introduir el mapa del seu àmbit geogràfic

Emplaci aquí un mapa a escala regional per a mostrar el número i superfície mitjana afectada per incendi forestal a escala supra municipal del seu àmbit geogràfic

Diversos documents estan disponibles per informar i entendre les accions a implementar per fer front als incendis forestals a nivell municipal.

TÍTOL

Emplaci aquí una breu descripció d'un document rellevant que tracti el risc d'incendi forestal dins l'escala administrativa corresponent

Més informació:

[direcció web]

TÍTOL

Emplaci aquí una breu descripció d'un document rellevant que tracti el risc d'incendi forestal dins l'escala administrativa corresponent

Més informació:

[direcció web]

ESCALA MUNICIPAL:

L'anàlisi dels incendis històrics que han afectat el territori municipal és un element clau a tenir en compte i analitzar a escala de massís. En algunes regions, els serveis de prevenció d'incendis disposen de amb cartografia dels incendis històrics que han afectat l'àmbit municipal en el passat.

En aquestes localitats, els bombers han analitzat i avaluat els incendis històrics de les zones de major risc i en base als resultats obtinguts per a cada incendi passat, estableixen les prioritats i estratègies d'extinció i actuació més apropiades en cada cas.

Més informació:

[direcció web]

TÍTOL

//////////

Emplaci aquí una breu descripció d'un document rellevant que tracti el risc d'incendi forestal dins l'escala municipal

TÍTOL

//////////

Emplaci aquí una breu descripció d'un document rellevant que tracti el risc d'incendi forestal dins l'escala municipal

TÍTOL

//////////

Emplaci aquí una breu descripció del sistema de vigilància o alerta d'incendis aplicable al seu àmbit geogràfic

CONÈIXER LES MESURES REGLAMENTÀRIES

Més enllà dels documents informatius, existeixen diverses mesures reglamentàries relatives a la prevenció i protecció contra els incendis forestals.

Els serveis tècnics municipals, responsables d'informar als ciutadans sobre aquestes mesures, han de conèixer la normativa aplicable per tal de facilitar les primeres respostes tècniques, millorar la interpretació dels documents oficials i transmetre el missatge correctament.

PER AJUDAR-VOS:

Diverses mesures reglamentàries estan a disposició dels municipis i els ciutadans per prevenir i protegir-se dels incendis, i s'articulen al voltant de tres eixos principals:

PROTECCIÓ DEL BOSC O PROTECCIÓ DELS HABITATGES?

És important entendre la interacció entre les mesures destinades a protegir el bosc contra l'incendi i les accions per protegir a les persones i els béns emplaçats en el medi forestal.

LES MESURES DE PREVENCIÓ CONTRA ELS INCENDIS

Hi ha una sèrie de mesures preventives contra incendis que s'han de conèixer bé per tal de respondre adequadament a les peticions dels habitants.

Entre aquestes mesures, trobem les accions de gestió dels massissos forestals com la realització de pistes, de punts d'aigua o les àrees de desbrossament. Aquestes instal·lacions permeten que els serveis d'extinció treballin amb seguretat i estan dissenyades per minimitzar la propagació del foc.

RECORDA

L'estratègia de gestió de la zona de risc ha d'estar validada pels representants de l'administració, els gestors del territori i els serveis d'extinció amb l'objectiu d'optimitzar les accions realitzades a nivell de massís. Treballant junts s'aconsegueix una major eficàcia en la resposta i una major acceptació de les mesures adoptades per tots els ciutadans.

Durant un incendi forestal, els bombers han de protegir prioritàriament a les persones i als béns. En funció dels sectors afectats, aquestes accions requereixen d'un elevat nombre d'efectius i recursos d'extinció.

Els mitjans que es fan servir per a la protecció dels habitatges no estan disponibles per gestionar el foc que propaga pel bosc, situació que limita el control i extinció de l'incendi forestal

L'autoprotecció de les zones habitades exposades al risc d'incendis és primordial perquè els mitjans d'extinció concentren els seus esforços en les accions d'extinció forestal i no en la protecció de la població i béns.

D'altra banda, durant els grans incendis forestals, els recursos d'extinció es veuen superats pel gran nombre de situacions crítiques simultànies i no poden garantir la protecció de tots els punts sensibles. Aquesta és la raó per la qual és especialment recomanable desbrossar les zones imminents a l'habitatge i usar materials de construcció resistent al foc per tal de garantir un nivell mínim de protecció a l'espera de l'arribada dels serveis d'extinció.

DIPÒSIT D'AIGUA

Data

Llegenda

Incerti un exemple d'un gran incendi forestal on els bombers han concentrat tots els esforços en la protecció i defensa de la població i els habitatges

IMPORTANT

- **Posar-se en contacte amb els serveis** que coordinen les tasques de prevenció a nivell regional i municipal.
- **Informar-se del risc d'incendis forestals** a través dels portals d'Internet específics.
- **Impulsar el diàleg** entre els alcaldes / tècnics / serveis de l'Estat / Bombers / Comunitats

REDUIR LA VULNERABILITAT DE LES ZONES HABITADES DEL TERME MUNICIPAL

Als municipis exposats cal tenir en compte el risc d'incendi a l'hora de redactar documents de planificació i ordenament urbanístic. Es diferenciarien diferents graus de risc en funció de l'exposició al risc del municipi, la mida del municipi i dels projectes existents, entre d'altres paràmetres.

TÍTOL

Emplaci aquí una descripció sintètica d'un document dedicat al risc d'incendi forestal dins l'ordenament urbanístic

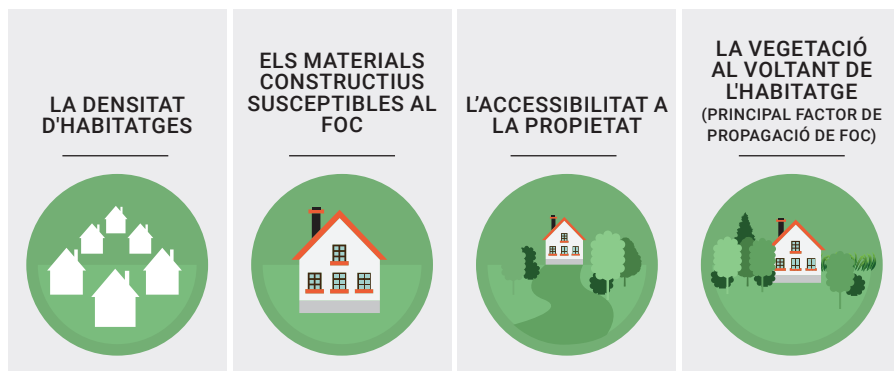
Més enllà dels documents de planificació i ordenament urbanístic, els serveis tècnics municipals poden ser consultats per part dels residents per a resoldre dubtes en matèria del risc d'incendi i la normativa aplicable.

En aquest sentit, el nomenament d'un referent municipal amb formació específica en la temàtica d'incendis forestals i responsable d'aquestes qüestions, enfortirà el vincle entre la població i el municipi.

QUÈ CAL SABER?

Quan un ciutadà vol avaluar la vulnerabilitat de l'habitatge ha de tenir en compte diversos paràmetres.

La densitat d'habitatges i la seva posició en relació amb el bosc és important, ja que pot condicionar el volum de la vegetació (combustible) disponible per al foc. Més densitat d'habitatges suposa menys espai per a la vegetació.

Perquè les construccions protegeixin els seus habitants durant un incendi forestal és imprescindible que no facilitin la penetració del foc des de l'exterior cap a l'interior de la vivenda, a través de portes, finestres, terrasses o sostre. Per tant, és recomanable que totes les obertures d'un habitatge estiguin recobertes per materials resistent a la calor extrema causada pel foc.

L'accessibilitat a l'habitatge és fonamental per a garantir:

- als serveis d'emergència una intervenció ràpida.
- una d'evacuació segura dels habitants.

D'altres requisits com l'amplada de la calçada, que aquestes no estiguin bloquejades o la capacitat de les mateixes per a transitar dos vehicles en paral·lel i fins i tot la capacitat per maniobrar i fer un canvi de sentit, són característiques importants per a la seguretat.

Aquests elements permeten analitzar la situació del municipi, fer una primera avaluació de la vulnerabilitat de les zones d'interfície urbana-forestal i implementar les mesures correctores pertinents.

Per a situacions complexes o per a més informació, si us plau, poseu-vos en contacte amb professionals especialitzats en la matèria.

El desbrossament de la vegetació al voltant de les vivendes és de màxima importància.

[Veure la pàgina següent →](#)

LA IMPORTÀNCIA DE DESBROSSAR LA VEGETACIÓ AL VOLTANT DE LA VIVENDA

QUÈ S'ENTÉN PER DESBROSSAMENT?

El desbrossament és el conjunt d'operacions que redueixen els combustibles vegetals de qualsevol tipus per tal de disminuir la intensitat del foc i limitar la propagació de l'incendi.

Aquestes operacions pretenen generar una discontinuïtat física suficient de la vegetació, que dificulti l'avanç del foc.

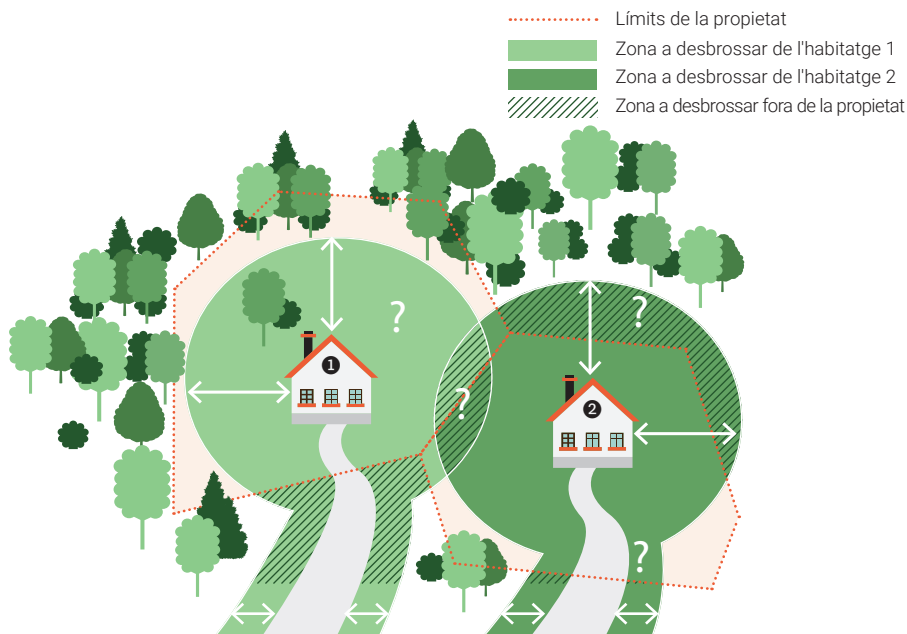
PER QUÈ DESBROSSAR?

Mitjançant el desbrossament, el ciutadà facilita al cos d'extinció i salvament una intervenció eficient i segura, doncs la intensitat del foc es veu reduïda fins al punt de poder realitzar una defensa de l'habitatge exitosa i segura.

QUI HA DE DESBROSSAR I FINS QUINA DISTÀNCIA?

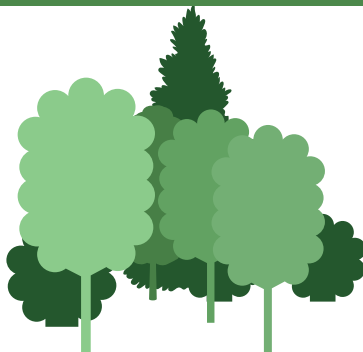
L'àrea reglamentària a desbroçar per part del resident de l'habitatge en risc, varia segons cada regió, no obstant són freqüents les situacions en les que l'àrea de defensa abarqui propietats alienes al habitatge (veïns públics o privats). L'aplicació del tractament de la vegetació resulta complex en aquests casos i serà convenient una benentesa entre les parts.

El servei municipal encarregat de la prevenció ha de tenir un bon coneixement de la normativa i dels documents oficials per tal de mantenir i enfortir el diàleg amb els residents.

PER AJUDAR-VOS!

Podeu consultar les pàgines web específiques dels serveis administratius responsables de la prevenció d'incendis forestals per trobar solucions a diverses situacions presents al municipi.

MISSATGES A TRANSMETRE

- 1 **Reduint el volum dels combustibles vegetals** mitjançant el desbrossament, protegeixo casa meua i participo en la protecció del bosc.

- 2 **INSERTI AQUÍ ELS MISSATGES QUE ES VULGUIN TRANSMETRE ALS TÈCNICS MUNICIPALS, ALS QUE VA DIRIGIT AQUEST DOCUMENT**

- 3

ACCIONS MUNICIPALS DE SENSIBILITZACIÓ I D'INFORMACIÓ PREVENTIVA

LES REUNIONS PÚBLIQUES MUNICIPALES

L'organització de reunions públiques municipals sobre el risc d'incendis forestals i les seves conseqüències, els esforços de prevenció o l'estructura organitzativa en cas de sinistre, poden ser una bona manera per a compartir responsabilitats i familiaritzar als residents amb els problemes i carències de les mesures de prevenció d'incendis dins el municipi.

La importància dels testimonis orals sobre els esdeveniments passats tenint en compte el context local, aporten un veritable valor afegit a la comunicació i donen força als missatges. En aquesta etapa, també es pot obtenir ajuda dels tècnics dels serveis estatals o de bombers.

L'AJUNTAMENT: COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ DEL NIVELL DE RISC DIARI

A tenir en compte: El trànsit als massissos forestals està regulat en funció del nivell de risc d'incendi diari per tal de:

- Limitar el risc d'inici d'un incendi a causa de l'alta presència de persones al massís.

- Minimitzar l'exposició del públic als impactes d'un eventual incendi al massís.

Durant l'estiu, els serveis de prevenció d'incendis forestals analitzen diàriament el nivell de risc d'incendi a partir d'una sèrie de criteris relacionats amb les condicions climàtiques i l'estat de sequera de la vegetació.

Per conèixer el nivell de risc diari al seu municipi, consulteu els webs oficials on es publiquen els mapes de predicció diària del perill d'incendi forestal per cada regió.

En base a aquesta informació oficial i mitjançant l'ús dels recursos de comunicació municipals de proximitat (web, panell d'informació digital, anuncis,...) s'optimitza la transferència de la informació del risc i la difusió dels missatges de prevenció associats.

TÍTOL

**INSERTI AQUÍ ELS
MISSATGES QUE ES
VULGUIN TRANSMETRE
ALS TÈCNICS MUNICIPALS,
ALS QUE VA DIRIGIT
AQUEST DOCUMENT**

GUIA D'AUTOAVALUACIÓ PER ALS HABITANTS

La Guia d'autoavaluació per als habitants està disponible a la pàgina web del projecte.

<http://efirecom.ctfc.cat>

PORTALS D'INTERNET DE REFERÈNCIA:

-
-
-
-
-
-
-

Enumeri aquí els diferents llocs web de referència que es poden consultar

No hi ha edat per entendre el foc

El risc d'incendis forestals forma part del context mediterrani.

Qualsevol zona forestal pot estar subjecta al risc d'incendi.

Per continuar vivint de forma tranquil·la, és primordial que cada un de nosaltres sigui conscient del risc al què ens exposem, de les pràctiques a evitar i de les mesures de protecció a realitzar en el nostre habitatge. I tot això des de ben joves.

FLAMI I FLAMOTA,
del foc als incendis forestals

Podeu llegir i descarregar el conte del Flami i el Flamota als webs
<http://efirecom.ctfc.cat> i www.lessonsonfire.eu

Aquesta publicació s'ha desenvolupat en el marc del projecte 2014/PREV/13 "Efficient fire risk communication for resilient societies" (eFIRECOM) cofinançat per la Direcció General d'Ajuda Humanitària i Protecció Civil de la Comissió Europea (DG ECHO). L'objectiu del projecte és millorar la informació i transferència de coneixements dels incendis forestals cap a la societat i fomentar la cultura del risc. Es troba disponible en 5 idiomes (anglès, català, castellà, francès i àrab) i es pot consultar i descarregar lliurement des dels enllaços següents: <http://efirecom.ctfc.cat> o www.lessonsonfire.eu